

Piyasaların 30 Etkin Oyuncusu

Ekonomist Dergisi, Türkiye’de bir ilke imza attı ve para piyasalarının en etkin 30 ismini belirledi. Bu isimlerin arasında bürokrat, patron, bankacı, borsacı ve şirketlerin fonlarını yöneten profesyoneller yer alıyor. Listenin başında da Merkez Bankası Başkanı Süreyya Serdengeçti var.

(Hürriyet, 10.06.2004)

Ekonomist, her yıl geleneksel olarak tekrarlanacak piyasaların en güçlü 30 yöneticisini mali piyasaların oyuncularını, iş dünyasının yöneticileriyle birlikte belirledi.

Araştırmada ortaya çıkan en güçlü 30 yöneticinin seçilmesinde ortak kriterler şunlar oldu: Para piyasalarının yönetimindeki etkinlik, piyasanın yönünü belirleme gücü, yönetilen fon büyüklüğü, yatırım fonları, döviz, Hazine bonusu piyasalarındaki büyüklük.

Hazırlanan listenin başında Merkez Bankası Başkanı Süreyya Serdengeçti var. Piyasanın en güçlü 30 yöneticisi arasında Akbank’ın katrilyonlarca nakit kaynağını yöneten Suzan Sabancı Dinçer, döviz alımlarıyla piyasanın yönünü etkileyen Tüpraş Genel Müdürü Hüsamettin Danış, 22 katrilyon lirayı bulan yatırım fonları piyasasının beşte birini kontrol eden İş Portföy’ün genel müdürü Gürman Tevfik gibi isimler yer alıyor.

Süreyya Serdengeçti (Merkez Bankası Başkanı)

Kuşkusuz para piyasalarının en önemli ismi. Türkiye’nin en etkili bürokrati. Kemal Derviş’in Türkiye’ye gelmesiyle birlikte Merkez Bankası Başkanlığı’na oturan Serdengeçti’den AKP hükümeti bile vazgeçemedi. Dudaklarından dökülecek tek bir olumsuz cümle, piyasaları alt-üst etmeye yetecek güçte. Son 30 yılın en önemli enflasyonla mücadele programının yılmaz savunucusu ve uygulayıcısı. Siyasi ve ekonomik çevrelerden gelen bütün tepkilere rağmen, Merkez Bankası’nın bağımsızlığından ödün vermedi. Yaptığı açıklamaların satır araları piyasa oyuncuları tarafından didik didik ediliyor, belirli aralarda piyasalara verdiği mesajlarla mali piyasaların yönünü değiştirme etkinliğine sahip. Piyasa oyuncuları, Serdengeçti’yi "Ekonominin en önemli oyuncusu" diye tanımlıyor.

İbrahim Halil Çanakçı (Hazine Müsteşarı)

Devletin yaptığı harcamaların vizesi konumunda olan kuruluşun başında olduğu için, paraya yön verenler arasında İbrahim Halil Çanakçı’nın kuşkusuz önemli bir yeri var. Hazine’nin başına 13 ay önce geldi. Malum, Türk ekonomisinin en kritik sorunu yüksek borç stoku ve bu borcun çevrilmesi. Hazine’nin milli gelirin yüzde 70’ini bulan iç borç stokunu çevirmek için düzenlediği ihaleler, piyasalar tarafından pür dikkat izleniyor.

Zira ihalede yapılan satış ve faiz oranı, anında piyasaların yönünü belirlemede gösterge haline geliyor. Hazine, ana para ve faiz olarak ayda ortalama 15 katrilyon liralık ödeme yapıyor. Tabii bu ödemeleri yapmak için de buna yakın bir tutarda borç alıyor. İlk 4 ayda 61 katrilyon liralık ödeme yapılırken, 55 katrilyon liralık borçlanma yapıldı. Geçen yıl ise toplam ödeme 166, alınan borç 158 katrilyon lira olmuştu. Kamuoyunu uzun süre meşgul eden "Borçları çevirebilecek miyiz?" tartışmalarını uzun süredir duymuyorsak, bunda Çanakçı’nın önemli payı var.

Suzan Sabancı Dinçer (Akbank Yönetim Kurulu Murahhas Üye)

Suzan Sabancı Dinçer ve Reşit Toygar.... Türkiye’nin en likit bankası olan Akbank’ın fon yönetimi, bu ikiliden soruluyor. Akbank’ın fon stratejisini, Sabancı ve Toygar belirliyor. Suzan Sabancı Dinçer’in uzmanlık alanı fon yönetimi. Uygulamaları finans çevreleri tarafından çok yakından takip ediliyor. Bankanın fon stratejisinin yanı sıra, özel bankacılık birimi Akbank Private Banking’deki fonların yönetimi de birlikte yapılıyor. Özel bankalar içinde para piyasalarının en etkin ikilisi denilebilir.

Gürman Tevfik

(İş Portföy Genel Müdürü)

Gürman Tevfik, sadece İş Bankası Grubu için değil, yatırım fonları dünyası açısından da çok önemli bir isim. Tevfik'in yönetimindeki İş Portföy'e bakıldığında ise 14 adet yatırım fonu, 13 adet bireysel emeklilik yatırım fonu, 4 adet yabancı fon ve 8 adet de kurumsal yatırımcı portföyü yönettiği görülüyor. Bu fonların toplam büyüklüğü ise yaklaşık 5.5 katrilyon lira. Söz konusu rakam, sektörün yüzde 28'ini ifade ediyor. Bu oranla Tevfik yönetimindeki İş Portföy, sektörün lideri konumunda. 15 milyar dolarlık Türkiye yatırım fonları pazarının 10 yıl içinde 50 milyar dolara çıkacağı tahminleri yapılıyor. Sektördeki büyüme potansiyeli de dikkate alındığında Tevfik'in adı, ekonomi gündeminde de sık sık duyulmaya devam edeceğe benziyor.

Coşkun Ulusoy (OYAK Genel Müdürü)

Oyak, son yılların en hızlı büyüyen kuruluşlarından. 1961'de Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının yardımlaşma ve emeklilik fonu olarak kurulan Oyak, bugün 5 sektörde 28'i doğrudan olmak üzere 40 iştirak, 17 bin çalışan, 2.3 katrilyon liralık öz kaynakla Türkiye'nin en büyük holdinglerinden biri. Son yıllarda artan performansta kuşkusuz genel müdür Coşkun Ulusoy'un büyük payı var. Türkiye'nin en iyi fon yöneten birkaç isminden biri. Kendisi de "Biz burada emeklilik fonu yönetiyoruz. 216 bin kişiye sorumluluğumuz var" diyor. Dört yıldır genel müdür olan Ulusoy, Oyak'ta geçen yıl 8 katrilyon liralık bir aktifi yönetti. Fon yönetiminin direkt başında değil, ama fon yönetiminin temel stratejisinin belirlenmesi ve yatırım kararları ona ait.

Hüsamettin Danış (Tüpraş Genel Müdürü)

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi şirketi sıralamasında yıllardır ilk sırada yer alan Tüpraş, Doğu Avrupa ve Balkanlar'ın en büyük, Avrupa'nın ise 7'nci büyük rafinerisi. 2003'te 13 milyar dolar ciro gerçekleştiren şirketin net kârı ise 300 milyon dolar. Satışları, nakit yaratma gücü ve ithalat rakamlarıyla Türkiye'nin en büyük şirketinin başında olan Hüsamettin Danış, rahatlıkla Türkiye'de paraya yön veren 30 etkili isimden biri haline geliyor. Çünkü Tüpraş'ı tüm bu tablo içinde cazip kılan nokta, müthiş bir nakit akışına sahip olması. Tüpraş, bugün Türkiye'nin en likit şirketlerinin başında yer alıyor. Şirket, parasını kamu bankalarında tutuyor. Fakat, ithal ettiği petrol için yapacağı ödemelerdeki her bir hareketi, döviz piyasalarını etkiliyor.

Tayfun Bayazıt (Dışbank Yönetim ve İcra Kurulu Başkanı)

3-4 yıl öncesine kadar toptan bankacılık yapan, az sayıda seçkin müşteriye hizmet etmeyi amaçlayan Dışbank, Türkiye'de uygulanan yeni ekonomik programla birlikte bu stratejisini değiştirdi. Şube sayısını artıran, alternatif dağıtım kanallarını geliştiren, teknoloji ve insan kaynaklarına yatırım yapan, kitlesel ve yaygın bir bankacılığı hedefleyen çizgiye yöneldi. Bu değişimi yöneten ekibin en önemli unsurlarından biri, Tayfun Bayazıt oldu. Hatta bizzat mimarı. 1999 yılında Doğan Grubu'na katılan Bayazıt, Nisan 2001'den sonra Dışbank Yönetim ve İcra Kurulu Başkanı olarak bu değişimi yönetti.

Hüsnü Özyeğin (Fiba Holding Yönetim Kurulu Başkanı)

Türkiye'nin son 15 yılına damga vuran gruplardan biri olan Fiba Holding, bu süre içinde hızlı büyümesiyle dikkat çekti. Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Özyeğin, Yapı Kredi Bankası Genel Müdürlüğü görevinden ayrıldıktan sonra 1987 yılında Finansbank'ı kurarak profesyonellikten patronluğa geçmişti. Hüsnü Özyeğin, Finansbank'ın patronu ancak fon yönetimine gidip bizzat işlem yapan bir patron. Bankanın tek şubeden bu seviyeye gelmesinde en büyük rol onun. Bankanın etkinliğini Türkiye'de sınırlı tutmadı ve Hollanda başta olmak üzere Avrupa'da birçok ülkede yaygın bir banka ağı kurdu. Finansbank Holland, 2.3 milyar dolarlık bilançoyla yurtdışındaki en yüksek hacme sahip Türk bankası. Özyeğin, 1987 yılında başladığı patronluk serüvenin sonunda 9 ülkede 24 şirket ve 9 milyar dolar aktife ulaştı. Grup, finansa 683 şubeyle 11 milyar dolarlık bir işlem hacmine ulaşıyor. Perakendecilikte ise 135 mağazaya sahip. Özellikle perakende sektöründeki nakit girdi, grubun likiditesi açısından oldukça stratejik bir konumda. Özyeğin, ayrıca bankacılık sektörünün duayeni olarak kabul ediliyor ve attığı adımlar yakından izleniyor.

Ekrem Tokay
(Turkcell CFO)

Türkiye'nin nakit akışı en güçlü şirketlerinden biri de Turkcell. Yaklaşık 20 milyon abonesiyle Avrupa'nın en büyük 10 operatöründen biri. Böylesine yüksek abone sayısı, doğal olarak güçlü bir nakit akışını da beraberinde getiriyor. 2003 yılında Turkcell, 2 milyar 219 milyon dolar gelir elde etti. 43 yaşındaki Ekrem Tokay, Turkcell'in 6.5 katrilyonluk varlıklarının ve 3.2 katrilyonu bulan borçlarının yönetiminden sorumlu. Kısacası şirketin kasasını yönetiyor. Türkiye'de CFO kavramının yerleşmesinde ve batılı anlamda bu görevi yerine getirmede önemli bir kişilik.

Adil Sani Konukoğlu
(Sanko Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili)

Sanko Holding, Türkiye'de nakit gücü en büyük grupların başında geliyor. Ana faaliyet konusu tekstil. Özellikle pamuk ipliğinde piyasayı belirleyen en büyük grup. Holdingin yıllık cirosu 1.3 milyar dolar. Bunun 150 milyon doları, ihracattan elde ediliyor. Sanko Holding denilince akla, hemen yönetim kurulu başkanı Abdülkadir Konukoğlu geliyor. Ancak holdingin para trafiğini, kardeşi Adil Konukoğlu yönetiyor. Konukoğlu'nun yönettiği günlük nakit akımı, ortalama 10-15 milyon dolar arasında değişiyor. Bu rakamın bazen 30-40 milyon dolara kadar çıkıyor. Adil Konukoğlu'nun yönettiği para tutarı tam olarak bilinmiyor. Ancak büyük bir tutar olduğu bankacılar tarafından dile getiriliyor.

Paraya yön veren 30 süper isim		
Sıra	Adı Soyadı	Görevi
1	Süreyya Serdengeçti	Merkez Bankası Başkanı
2	İbrahim Halil Çanakçı	Hazine Müsteşarı
3	Tevfik Bilgin	BDDK Başkanı
4	Can Akın Çağlar	Ziraat Bankası Genel Müdürü
5	Suzan Sabancı-Reşit Toygar	Akbank Yönetim Kurulu Üyesi-Genel Müdür Yard.
6	Mustafa Parlak	Rekabet Kurumu Başkanı
7	Aykut Demiray	İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı
8	Kubilay Cinemre	Garanti Bankası Genel Müdür Yardımcısı
9	Gürman Tevfik	İş Portföy Genel Müdürü
10	Ahmet Ertürk	TMSF Başkanı
11	Piraye Antika	HSBC Genel Müdürü
12	Ahmet Arınç	Deutsche Bank Fon Yönetiminden Sorumlu G.M.Y.
13	Erol Sabancı	Sabancı Holding Yönetim Kurulu Üyesi
14	Coşkun Ulusoy	OYAK Genel Müdürü
15	Doğan Cansızlar	SPK Başkanı
16	Osman Birsen	İMKB Başkanı
17	Murat Ögel	Koç Portföy Genel Müdürü
18	İlhami Koç	İş Yatırım Genel Müdürü
19	Hüsametdin Danış	Tüpraş Genel Müdürü
20	Tayfun Bayazıt	Dışbank CEO'su
21	Ekrem Tokay	Turkcell CFO'su
22	Rüşdü Saraçoğlu	Koç Holding Finansman Grubu Başkanı
23	Hüsnü Özyeğin	Fiba Holding Yönetim Kurulu Başkanı
24	Gür Çağdaş	Garanti Portföy Genel Müdürü

25	Ercan Kumcu	Ekonomist, bankacı
26	Cafer Bakırhan	Deniz Yatırım Genel Müdürü
27	Cem Köksal	Zorlu Holding CFO'su
28	Adil Sani Konukoğlu	Sanko Holding Yön. Kurulu Başk. Vekili
29	Mehmet Rüştü Başaran	Habaş-Anadolubank Yönetim Kurulu Başkanı
30	Mustafa Uysal	Anadolu Grubu CFO'su